

TRST, četrtek 19. avgusta 1954

OB 10 LETNICI OKRUTNEGA NACIFAŠISTIČNEGA ZLOČINA

MAVRIČJE V PLAMENIH

PORTORIKO. — Portoriško mnistrstvo za zdravstvo si prizadeva zatreti malarijo in druge bolezni. Uslužbenec briga sredstvo za uničevanje mrčesa v namakalni jarek, da bi zatrl ličinke komarja anofeles.

Nedaleč od vnožja Grunade, ki se na jugu pri Devinu strmo prelomi v morje, na zapadu v slano morje, prehajajoč v lano. Purlansko preplavljeno, natančno določeno razliko dveh povsem nasprotnih si geoloških formacij, katerih meja je obnemena, tudi etnična meja med slovenskim in italijanskim življenjem, leži slovenska vraska vasica Mahvigne.

Mahvigne se v nikmer ne razlikujejo od ostalih kraških vasi, kakaj vse so si podobne tako po svojem videzu kot po svojih usodah. Trdo življenje njihovih prebivalcev in težke zgodovinske izkušnje nestetih pokolov kakor da so dale neki poseben pečat tako samim naseljem kot ljudem, ki na tej skopi zemlji, vse stoletja. To je v prvi vrsti pečat njihove žrjenjske rdoživosti, ljubezni do rodne grude, zagrnjenega odpora, ki so ga morali dati, da so se na svoj lahko ohranili. Skozi stoletja se je ohranjala ta odpor, vse do naših dni, svoj višek pa je dosegel v letih 1941-1945, ko se je moral slovenski narod odločiti spoprijeti s nacifasističnim uničevalnim strojem, če je hotel ohraniti svojo samobitnost. Se se je sploh hotel se naprej ohraniti kot svobodnega naroda in ne kot hlapca. Primorsko ljudstvo je v tej in množično uničenje vse ga, kar se jim je postavljalo pred oči, koncentracijsko taborišča, zatiranje, zločinost, toda v istem času, merju se je splovnal vala di odpor parližanskih, fašjskih enot, ki so na vsa kren koraku, na sleherni kvadratnem metru primorske zemlje tolkle z narasajočo močjo po okupatorjih in njegovih podrepih.

V predmrtnem besu si se nacisti poslužili zadnje ga sredstva, znesti so si nad ženami, starci in otroki. Po Primorski so začeli goreti vasi, neskončne vrste ljudi so se pomikale proti Nemčiji, po koncentracijskih taborišča smrti.

„LETEČI KROŽNIKI“ - UTVARA ALI RESNICA?

V knjigi z naslovom »Leteči krožniki dejansko obstajajo« je major Donald E. Keyhoe pred tremi leti poročal o prvih izsledkih svojega raziskovanja te uganke, ki vznemirja svet - V svoji knjigi »Leteči krožniki z drugega planeta« pa je zbral vse, kar vojno letalstvo ZDA ve o tej zadevi.

KROŽNIKI" - UTVARA ALI I

RESNICA?

Keyhoe pred tremi leti - V svoji knjigi A ve o tej zadevi

težki bitki dalo vse od sebe, ker je za bilo okuslo usodo sužnja, ki si je ni več želelo. V bivši Juljski krajini je zaplanel opej upor sko ro od prvega dne. In 42 tisoč žrtve, ki jih je bila dala le zemlja, da bi enkrat okusila, kakšna je resnična svoboda, je do volj krvav plesbiti in do kaz, kdo ima pravico, da na njej živi in ukazuje.

Mavhine se zgodaj, zelo zgodaj našle stika s primi borci in aktivisti narodnoosvobodilnega gibanja. To se je zgodilo že v začetku leta 1942, ko se je vasi približala skupina partizanov, ki si je hotela preiskati nekaj hrane. Od večdnega stradanja so

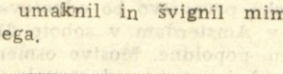
Osvobodilnega gibanja po ni bilo mogoče učit. Eks plozije partizanskih min in strojnice so nenehoma se jale smrt med fasisčnim razbojnik. Glavna promet na arterija nemških ar mada, ki so se borile prot zavezniškim silam v Italiji železniška proga med Tr stom in Tržičem, je bila dan za dnem rušena po partizanskih sabotažih, sku pinah. Nekada dne je zleto erak tudi most pri Mo semičem, med Slignom in Tržičem. Gaultier. Raime in SS-ovska komanda v Tr stu pa so se za to krvavo masčevali. Nekaj dni zatem so zagorele vasi Mavhine Vižonje, Cerovlje in Medjo vas.

tej zadevi. Knjiga pojasnjuje tudi nekatere časne ugotovke, ki so jih imeli razni službenici ministrstva za vojno, kakor tudi razloge, da so radni krogi toliko časa o tem molčali.

Razumljivo je, da bi brez uzbuznevednega sodelovanja ne mogli oficirjev in uslužbencev vojnega letalstva, marveč tudi uslužbencev raznih drugih državnih ustanov in uradov, ki so mi radi pomagali z naveti in napotki, da bi mogel napisati te knjige. Za njihovo pomoč pri mojem dolgotrajnem raziskovanju sem jim izkazal iskreno zahvalo.

2. maja 1953 pod Kallme

stven, modro se bleščeč letalski predmet. Ni pa bilo prav naključno naključje, da se je poznani letječ predmet približal njegovemu letalu, ki je imelo osvetljeno oznako F-51. Na letalu v zadnjem trenutku se je umaknil in švignil mimo njega.

Ali je vrenja v sovjetskem slovstvu,
ki ga je bilo opaziti po Stalinovi smrti, že konec?

Dokazno gradivo

Ze od leta 1951 dalje je v zbirno izbrana skupina visokih državnih uslužbencev iz poveljsvalne službe vojnega letalstva bila natančno poučena o letelihi krožnikih; marsikateri funkcionar, ki je prejel predal skeptično na to stvar, potem, ko je slišal razkrit-

2. maja 1953 nad Kalkuto

Doslej ni nobenega dokaza o tem, da so nam ti letelci krožniki sovražni. Toda še večkrat so se ti skrivnostni stroji nevarno približali letalom – ameriškim in drugim. Neko takšno približanje je povzročilo, kakor je splošno znano, bridko nesrečo.

Bilo je ponoči 2. maja 1953. Nad Kalkuto je bilo kakor iz škafa. Z letališča Dum Dum se je dvignilo s trinštidesetimi potniki reakcijsko potniško letalo tipa Comet. Reakcijski motorji so sipali v noč svoje plamene, letalo pa se je naglo dvignilo in izgnilo v temo.

Napaden način zrušilo ni zemljo. Naposled je dalo mi ministrski za civilno letalstvo, da se skrbijo in previdno poročajo izjavljajo.

Letalo Comet je bilo zadeto od nekega neznanega letetečega telesa. (V ZDA je uradni naziv za leteteč krožnike NLE – »nepoznani letelci predmeta«).

Ceprav je nesreča, ki je zadel letalo Comet, zelo vztrajna mirljiva, vendar ne nudi šake nobenega razloga za trditve, da je šlo pri tem za neki so razražen manevr. Trenenje je utegnilo biti popolnoma naključno. Prav lahko je prišlo do njega zaradi slabe presoje oddaljenosti kaiti noč je bila

Kako je bilo potem, je slehernemu našemu človeku tako zapisano v srcu in razumu, da tega ne bo mogoče pozabiti niti tisoč let. Hitlerjeve bande so v svesti si bližnjega svojega konca, začele tako divjati, že takto strasen teror se je razvil od tako nepojmljivih oblik, da se je splošno

kakšno so naši stiki s partizani. Tudi so vedeli, da so mnogi naši sinovi in možje v partizanski vojski, ali aktivisti. Vendar je prišlo tako ko iznenada, da se nismo niti prav ovedli, ko so prišli in nas vrgli iz postelj. Kakor je bila njihova na-

(Nadaljevanje na 4. strani)

sovjetski umetnosti zopet natikajo uzde, ki spominjajo na znane dekrete Združenja iz let 1946-1948. V zadnjih dveh mesecih so bili štirje znani pisatelji izključeni iz Zveze sovjetskih pisateljev, mnogi pa so bili ostro kritizirani, ker so se odstranili s partijske linije. Izključeni so bili: N. Virtua, nekoč Stalinov nagradjenec, A. Surov, A. Volosin in J. Galsanov. Vsi štirje so bili obtoženi anarhizma in protisocialnih dejanj. Med granicne pisatelje pa so tudi šli Ilya Ehrenburg in Mihail Žosėnko, ki sta bila francoskega, Lišic in Seglov. Twardovski, glavni urednik 'Novega mira', Pome- rancev, Lišic in Seglov. Vse to kaže na nov pritisk na umetnike, do katerega pride zaradi prava na predvečer novega velikega kongresa Zveze sovjetskih pisateljev. Članek se nanika na obirnjevo razpravo, ki je ob začetku letošnjega leta izšla v ameriški 'The Saturday Review' izpod peresa glavnega ravnatelja založbe Čehova in Aleksandrove.

oficirjev obveščevalne službe, zaskrbljen odšel s seje, na kateri so obravnavali vprašanje letelcih krožnikov.

V zadnjih devetih mesecih smo spoznali večino dokazne

Sest minut pozneje, nekeje v mračni neskončnosti nebesnega svoda je letalo v nekaj zadelo, Posamezni goreči kosi razbitega letala so padali v deževno noč. Razbitine letala

Kakor mnogi oficirji vojne- ga letalstva sem tudi jaz mnenja, da mora ameriško ljudstvo spoznati vsa dejstva o letelcih krožnikih. Uradno priznanje, da letelci krožniki dejansko obstajajo, bo seveda preplasil marsikaterega Američana. In če so zaključki nekaterih oficirjev obveščevalne službe pravilni, se prav lahko zgodi, da se v začetku polasti ljudi nekakšna množična hi-

tema in deževna. Lahko pa bi bilo šlo seveda tudi za poskusni napad z letelcih orožjem, ki bi jo upravljal na daljavo sovražnik.

Skrivnostni letalski stroji

Kakor mnogi oficirji vojne- ga letalstva sem tudi jaz mnenja, da mora ameriško ljudstvo spoznati vsa dejstva o letelcih krožnikih. Uradno priznanje, da letelci krožniki dejansko obstajajo, bo seveda preplasil marsikaterega Američana. In če so zaključki nekaterih oficirjev obveščevalne službe pravilni, se prav lahko zgodi, da se v začetku polasti ljudi nekakšna množična hi-

Republika Kitajska v septembru članica OZN?

Ali se je vprašanje sprejema Kitajske ljudske republike v OZN že kako približalo skorajšnji rešitvi je zadeva, ki se zadnji čas o njej precej piše v svetovnem časopisu.

Dasi je zelo težko o tem kaj več spregovoriti, je vendarle dejstvo, da je bilo to vprašanje, zraven indokitaj, skega ter ozko povezano z njim, predmet napetih diskusij na vseh pomembnejših mednarodnih sestankih zadnjega časa. Različne reakcije, ki so temu sledile od ene in druge strani, nam odkrivajo

ki bo letos septembra meseca. To vprašanje se je nato obravnavalo še v New Delhiju, Rangunju in Washingtonu. V prvih dveh mestih se je resilo pozitivno. Še več, pričakovati je, da bo to pot prišla iniciativa prav od strani azijskih dežel. Doslej so tozadevne kitajske zahteve podpirale samo dežele sovjetskega bloka. Dejstvo, da se sedaj postavljajo na takšno stališče tudi azijske dežele, oenjujejo v mednarodnih krogih tako kot da so se zdaj možnosti za sprejem Kitajske v OZN mnogo izboljšale.

...bilo po Stalinovi smr-
 ru čutili sovjetskem slo-
 vju, katerega ni bilo
 zanje ustvarjalno in
 svetovno. Stvilnost teh izjav spo-
 njina na dožaljanje v prvem

letu po drugi svetovni vojni,
 ko je težnje po spremembi in
 po jasnem govorjenju nenad-
 no zadušila literarna čiška.
 Potrebo po jasnem govorjenju
 je v oktobru lanskega leta
 najlepše poudaril Ilya Ehren-
 burg v eseju »O delu pisate-
 lja«, ki je bil objavljen v re-
 vijah »Znamja«, Pred tem

vplivnim člankom pa je se-
 veda izšlo še več drugih, ki
 so jih napisali sicer manj po-
 membni kritiki in pisatelji, ki
 pa so nekako pripravljali pot
 Ehrenburgovemu pisanju.

Ze v začetku pomladi 1953
 je leningradska pesnica Olga
 Bergolc napisala nekaj vtisov
 o sovjetskem lirskem pesni-

dodaja Bergolceva. »Seveda,
 to, kar smo mi čitali, tega
 ljubitelji poezije niso imeli
 za liriko. V resnici so bili
 naški verzi tuji pravi osebni
 liriki.«

Dalje Bergolceva pripovedu-
 je, da je še istega večera do-
 ma prelistala štiri letnike li-
 terarnih revij preteklega leta,
 in »mi našla niti ene ljube-
 zenske lirске pesmi. Po nje-

kriteje in iskrenje pesnik
 izrazi v besedah sebe, hitre
 in tem laže pritegne bralca.«

V poletju 1953 je znani so-
 vjetski pesnik Aleksander
 Tvardovski napisal duhovito
 pesnitev, v kateri zagovarja
 in kar je še važnejše, smelo
 odkritost in poštenost v u-
 metnosti in kritiki. Njegova
 pesem »Razdajala za razdajlo«
 je bila v skrajšani obliki ob-

o vprašanje denarja. — Gornja slika kaže, kako si ljudenike, ki z razstrelnimi raketami raziskujejo notranjost našega satelita.

ne so nove uniforme ženega osebja rednih britanskih potniških letal. — Kakšne one na dlečeh krožnikov pa se ni znano.

Ves osupel od groze je Fog opazoval, kako se je bleščel se predmet kot blisk po daljnem navzgor, se čez nekaj časa obrnil in se v polkrogu približal, kot bi hotel lelo napole, Fagile je naglo gasil luči na letalu in se v mrmrm zavoju zagnal proti morju.

Neznani letalni stroj se je ustilil navzdol do višine 700 metrov.

(Nadaljevanje v naslednjem številu)

V Washingtonu brččas ka-
že vsa stvar nekoliko druga-
če, kar je tudi razumljivo.
Tu je prišlo do spopada med
dvema različnimi koncepcija-
ma — ameriško, ki glede te-
ga vprašanja odklanja sleher-
no diskusijo, in angleško, ki
navzile določenim rezervam
vendarle smatra, da treba
dejstvom pogledati v obraz,
ne pa trdostravno zanikovati
nekaž, kar v resnici obstaja
in mimo česar ne moreš.

Se prerin je bilo znano o-
sešno stališče ameriškega
predsednika Eisenhowerja in
njegovega zunanjega ministra
nasproti tem angleškim tezam.

skem slovstvu, vi smrti, že konec?

nejši kakor pa »hladna megla«, s katero ga navadno rožajo njegovi tovariši. Zaradi priznava svoje lastne štev. Tudi na napake svojih tovaršev. Tudi na nenadoma prekriti to poplavo kritik glas je bil popolnoma s gornjega blešča. Ta je nekak poplavljen »založnik«, ki je ravel v snovnikovi domišljaji. »Založnik« priznava, da se je hotel netašiti v razpravljanje Tvardovskega s popotniki že prej, se mu je zdelo »zabavno« razpravati pesnika, kako proučevati se je počutil v razgovoru. »Zabavno« se mu je delo, kako je pesnik nenadoma postal »neverjetno goreč držden«. Tvardovski odločil protestira, toda njegov sodenik napoved pove, da posebne vrste založnik, tak, ki se je ustvaril pesni-vih strah sam.

Tudi veliko gledaliških lu-igralcev in ravnateljv je udeleževalo razpravljanje odkritosti v umetnosti v eteklem letu. Lep primer je nek »Več drznosti«, ki ga izpod peresa igralca Rudana Simonova prinesla »Li-

teraturna Gazeta» prav pred letom dni. V članku pojasnjuje igravec, kaj je po njegovem mnenju krivo neuspeha novih odrskih del.

Takih in podobnih kritičnih obravnavanj pa je bilo v prvem letu po Stalinovi smrti mnogo. Ilya Ehrenburg je v daljšem članku, ki ga je objavila revija »Znamja«, končno nekako povezal in dal zaključno podobo vsemu temu razpoloženju. Ehrenburg pričenja svoj članek s pripovedjo o pismu, ki mu ga je pisal neki mladi leningrajski inženir. Ta ga v pismu vprašuje, zakaj je sodobno sovjetsko ustvarjalno pisanje »blede« in ne odseva pravega življenja. Sovjetska družba je v primeri s carsko Rusijo nadevala, »toda klasični ruski pisatelji so pisali boljše. Če citas sodobno slovo, se moraš čisto vprašati: »Zakaj je bilo to napisano? Zdi se, da je popolno, in vendar manjka v njem nekaj bistvenega. Nova delo ne segajo do srca in ljudje v njih niso taki, kakršni so v resnici.

(Nadaljevanje sledi)

je ameriški senat, ki je raz-
giral zelo ostro. Našla sta se
celo v senatu dva politična
voditelja, demokrati in re-
publikanski, ki sta postavila
zahtevo, da se imajo ZDA ta-
ko umakniti iz OZ, čim bi
bila Kitajska sprejeta v or-
ganizacijo. V tem bi se znal
skrivati tudi določen znak o-
pozorila Eisenhowerjeve vladi,
bi ji nikar ne pade na pamet,
da bi kakorkoli skušala
izlučiti dosedanje »tališee
svoje zunanje politike.« Ka-
merijo dolocene ameriški
natorji in politiki s takšnimi
in podobnimi svojimi zahtevami,
je vprašanje zase. Zdi se
pa — sodeč po njegovih
lastnih izjavah — da je
Eisenhower ne misli slediti tak
daleč, ker bi v takem primeru
ZDA ostale osamljene. Na
vsak način je slepa sleherni
politika, ki ne temelji na
stvarnosti, marveč blodi po
oblikah svojih subjektivnih
pogledov in želja, sledeč svo-
jim nerazumljivim in škodli-
vim stratem. Ne gre domniti,
da je prav to in še nekaj po-
dobnih vprašanj glavni raz-
log, da se svet toliko časa
brezuspšno vrti okoli vpra-
šanja pomiritve

nado. Pogoji za emigracijo so sledeči:

1. Izselijo se lahko neporočeni delavci in delavke izpod 35 let, poročeni pa izpod 40 let. Kanadska komisija, ki bo pregledala prošile, bo najprej upoštevala samce, potem šele poročene z majhno družino (družina z več kot tremi otroki ne pride v poštev).
2. Družinski poglavar bo naj-

Sestavljena iz najboljšega materiala
Izdelana po najnovejših tehniških odkritjih
Izbrana eleganca modelov
Gene ugodne
Popolno jamstvo za 5 let

Zahtevajte jo pri svojem urarju!